

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 97  
van **FILIP DEWINTER**  
datum: 25 oktober 2019

---

aan **LYDIA PEETERS**  
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

---

*De Lijn - Gewelddaden*

Uit een recente studie blijkt dat omwille van het grote aantal gewelddaden en gevallen van agressie tegenover personeel en reizigers van De Lijn heel wat reizigers zich onveilig voelen.

Ook vandalisme, graffiti en sluikstorten op het openbaar vervoer en aan de op- en afstapplaatsen leiden tot een toenemend onveiligheidsgevoel.

1. Kan de minister meedelen (per provincie) hoeveel gevallen van:
  - a) verbale agressie tegen personeel van De Lijn;
  - b) verbale agressie tegen reizigers van De Lijn;
  - c) fysieke agressie tegen personeel van De Lijn;
  - d) fysieke agressie tegen reizigers van De Lijnplaatsvonden in 2018 en tijdens de eerste zes maanden van 2019?
2. Hoeveel administratieve pv's werden door De Lijn uitgeschreven voor:
  - a) daden van verbale agressie tegen personeel van De Lijn;
  - b) daden van verbale agressie tegen reizigers van De Lijn;
  - c) daden van fysieke agressie tegen personeel van De Lijn;
  - d) daden van fysieke agressie tegen reizigers van De Lijn;
  - e) daden van vandalisme

tijdens 2018 en de eerste zes maanden van 2019?

3. Wanneer wordt door De Lijn een administratief pv opgesteld? Enkel wanneer de dader op heterdaad betrapt wordt? Worden er administratieve pv's opgesteld wanneer er reeds een politietussenkomst is geweest en er strafrechtelijk pv werd opgesteld? Hoeveel strafrechtelijke pv's werden opgesteld voor daden van agressie tegen reizigers/personeel van De Lijn in 2018?
4. Hoeveel feiten van fysieke agressie en daden van vandalisme werden vastgesteld waarvoor geen administratief pv werd opgesteld in 2018 en de eerste zes maanden van 2019?
5. Hoeveel geleden schade werd door De Lijn gevorderd? Hoeveel van de geleden schade in 2018 werd uiteindelijk gerecupereerd?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 97 van 25 oktober 2019

van **FILIP DEWINTER**1. Aantal gemelde feiten 2018 en 1<sup>ste</sup> helft 2019 per provincie:

| Aantal feiten per vorm                                  | Antwerpen   |                 | Oost-Vlaanderen |                 | Vlaams-Brabant |                 |
|---------------------------------------------------------|-------------|-----------------|-----------------|-----------------|----------------|-----------------|
|                                                         | 2018        | 1ste helft 2019 | 2018            | 1ste helft 2019 | 2018           | 1ste helft 2019 |
| a) Verbale agressie tegen personeelsleden van De Lijn * | 600         | 295             | 137             | 87              | 253            | 124             |
| b) Verbale agressie tussen reizigers onderling *        | 126         | 67              | 14              | 12              | 21             | 9               |
| c) Fysieke agressie tegen personeelsleden van De Lijn   | 114         | 48              | 44              | 28              | 73             | 34              |
| d) Fysieke agressie tussen reizigers onderling          | 234         | 110             | 37              | 38              | 41             | 14              |
|                                                         | <b>1074</b> | <b>520</b>      | <b>232</b>      | <b>165</b>      | <b>388</b>     | <b>181</b>      |

| Limburg    |                 | West-Vlaanderen |                 | TOTAAL VOOR VVM |                 |
|------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| 2018       | 1ste helft 2019 | 2018            | 1ste helft 2019 | 2018            | 1ste helft 2019 |
| 325        | 113             | 279             | 71              | 1594            | 690             |
| 68         | 27              | 61              | 12              | 290             | 127             |
| 44         | 9               | 13              | 9               | 288             | 128             |
| 45         | 11              | 30              | 10              | 387             | 183             |
| <b>482</b> | <b>160</b>      | <b>383</b>      | <b>102</b>      | <b>2559</b>     | <b>1128</b>     |

\* Verbale agressie omvat zowel verbale agressie gemeld met een andere vorm van agressie als roepen en tieren

2. Deze administratieve boetes worden geschreven op grond van Art. 64., 6° van het Besluit van de Vlaamse regering betreffende de exploitatie en de tarieven van de VVM. De uitsplitsing is gebeurd op basis van de notitie van de betrokken Lijncontroleur over de precieze overtreding.

Het aantal uitgeschreven administratieve boetes door De Lijn tijdens 2018 en 1<sup>ste</sup> helft 2019 voor de gevraagde feiten:

| Uitgeschreven boetes                                  | VVM        |                 |
|-------------------------------------------------------|------------|-----------------|
|                                                       | 2018       | 1ste helft 2019 |
| a) Verbale agressie tegen personeelsleden van De Lijn | 187        | 72              |
| b) Verbale agressie tussen reizigers onderling        | 21         | 11              |
| c) Fysieke agressie tegen personeelsleden van De Lijn | 56         | 14              |
| d) Fysieke agressie tussen reizigers onderling        | 0          | 0               |
| e) Vandalisme en graffiti                             | 20         | 5               |
|                                                       | <b>284</b> | <b>102</b>      |

Belangrijke kanttekening bij deze feiten: verbale en fysieke agressie gaan meestal hand in hand. Onze lijncontroleur kan voor deze feiten slechts één PV opstellen. Voor deze cijfergegevens werden deze mee opgenomen onder fysieke agressie tegen personeel van De Lijn.

- Er wordt enkel een pv opgesteld wanneer de dader op heterdaad betrapt wordt of de identiteit vaststelbaar is op basis van camerabeelden (zie Art. 86.§ 1. Besluit van de Vlaamse regering betreffende de exploitatie en de tarieven van de VVM).  
Als er voor dezelfde feiten een strafrechtelijk pv wordt opgesteld laat De Lijn door het 'non bis in idem' principe haar pv vallen.  
Voor het aantal strafrechtelijke pv's opgesteld door de politie in kader van daders van agressie tegen reizigers/personeel van De Lijn in 2018, verwijzen wij door naar de bevoegde instanties (politie, parket) die hiervoor de nodige informatie kunnen aanleveren.
- Het aantal gemelde feiten van fysieke agressie en daden van vandalisme waarvoor geen administratief pv werd opgesteld in 2018 en 1<sup>ste</sup> helft 2019 bestaat theoretisch uit het aantal van deze feiten minus het aantal administratieve boetes die voor deze feiten zijn uitgeschreven.  
Uit dit cijfer mag men niet afleiden dat De Lijn zou nalaten om wanneer mogelijk over te gaan tot het opstellen van een administratief pv. Immers bovenop de vereiste dat de Lijncontroleur het feit zelf moet hebben vastgesteld dient het feit werkelijk de openbare orde of de rust ernstig te verstoren.
- Schade gevorderd en gerecupereerd in 2018:  
De Lijn vordert als eigen verzekeraar enkel de materiële schade op derden. De lichamelijke schade en bijhorend werkverlet loopt via de regelgeving en procedures van arbeidsongevallen. Hiervoor is De Lijn geen eigen verzekeraar maar extern verzekerd.  
In dit type dossiers is De Lijn veelal afhankelijk van externe factoren om tot recuperatie te komen: zijn de daders gekend en/of gevat? Wordt er gevolg gegeven aan het dossier door de parketten? Welke besluiten staan er in het vonnis? Is er solvabiliteit?  
Het juridisch aspect speelt mee wat betreft tijdlijn: 20% van de dossiers uit 2018 is nog in behandeling.

|             | aantal     | gevorderd        | gerecupereerd   |
|-------------|------------|------------------|-----------------|
| <b>2018</b> |            |                  |                 |
| Afgesloten  | 118        | 87.773 €         | 26.665 €        |
| Lopend      | 33         | 90.807 €         | 34.128 €        |
|             | <b>151</b> | <b>178.580 €</b> | <b>60.793 €</b> |